

I

(Resmi kararlar, tavsiye kararları ve görüşler)

TAVSİYE KARARLARI

KONSEY

**Yaygın ve Serbest Öğrenmelerin Doğrulanması Hakkında
20 Aralık 2012 tarihli
KONSEY TAVSİYE KARARI**

(2012/C 398/01)

AVRUPA BİRLİĞİ KONSEYİ,

Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'yı ve bu Antlaşma'nın özellikle 165 ve 166. Maddelerini göz önünde bulundurarak,

Avrupa Komisyonu'nun önerisini göz önünde bulundurarak,

Aşağıdaki gerekçelerle:

- (1) Yaygın ve serbest öğrenmeler yoluyla elde edilen öğrenme kazanımlarının yani bilgi, beceri ve yetkinliklerin doğrulanması, sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı ya da düşük nitelikli bireyler özelinde hayat boyu öğrenmeye yönelik teşvikin artırılması ve istihdam edilebilirliğin ve hareketliliğin kolaylaştırılmasında önemli bir rol oynayabilir.
- (2) Yaşlanan bir nüfus bağlamında Avrupa Birliği'nin, özellikle genç insanlar arasında işsizliğin aniden artmasına neden olan ciddi bir ekonomik kriz ile karşılaşması durumunda, gerekli bilgi, beceri ve yetkinliklerin doğrulanmasının işgücü piyasası işleyişinin geliştirilmesi, hareketliliğin teşvik edilmesi ve rekabetçilik ile ekonomik büyümenin artırılmasında çok daha değerli katkıları olacaktır.
- (3) İşveren kuruluşları, müstakil işverenler, işçi sendikaları, sanayi, ticaret ve sanatkâr odaları, mesleki yeterliliklerin tanınması sürecinde ve öğrenme kazanımlarının değerlendirilmesi ve belgelendirilmesinde yer alan ulusal kurumlar, istihdam kurumları, gençlik kuruluşları ve çalışanları, eğitim ve öğretim kuruluşları ve sivil toplum örgütleri, yaygın ve serbest öğrenmeye yönelik imkânların ve sonrasında doğrulanma süreçlerine ilişkin fırsatların kolaylaştırılmasında önemli rol oynayan tüm kilit paydaşlardır.

(4) Akıllı, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyümeye yönelik 'Avrupa 2020' stratejisi, ekonomik büyüme ve istihdamın başarılması için bilgi, beceri ve yetkinliklerin geliştirilmesini gerektirmektedir. Bu stratejiye eşlik eden öncü girişimler olan 'Gençlik Hamlesi' ve 'Yeni Beceri ve İşler Gündemi' ise, işgücü piyasasına girişi ve ilerlemeyi geliştirebilecek, öğrenme ve çalışma aşamaları arasında geçişleri kolaylaştırabilecek ve yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanmasını teşvik edebilecek daha esnek öğrenme yollarına yönelik ihtiyacı vurgulamaktadır.

(5) Eğitim ve öğretimde Avrupa iş birliğine yönelik stratejik çerçeveye (Avrupa 2020)¹ ilişkin 12 May 2009 tarihli Konsey kararları, örgün, yaygın ve serbest tüm ortamlardaki öğrenmeleri kapsayacak şekilde tasarlanan hayat boyu öğrenmenin, çerçevenin tamamını destekleyen temel bir ilke olarak görülmesi gerektiğini belirtmiştir.

(6) 2009 tarihli 'AB Gençlik Stratejisi - Yatırım ve Güçlendirme; gençlik güçlükleri ve fırsatlarının ele alınmasına yönelik yenilenmiş, açık bir işbirliği yöntemi' yaygın eğitim aracılığıyla elde edilen becerilerin gençler için daha iyi tanınmasını gerektirmiş ve yeterliliklerin tanınması için bilgi, beceri ve yetkinliklerin doğrulanmasına yönelik AB düzeyinde oluşturulan bir dizi aracın tam olarak kullanılmasına yönelik ihtiyacı vurgulamıştır. Bu, gençlik alanında Avrupa iş birliğine yönelik yenilenmiş çerçeve (2010-2018) hakkındaki 27 Kasım 2009 tarihli Konsey İlke Kararıyla da tasdik edilmiştir.²

¹ RG C 119, 28.5.2009, s. 2.

² RG C 311, 19.12.2009, s. 1.

- (7) Aralık 2010 tarihli Brugge Bildirisi'nde, Mesleki Eğitim ve Öğretimden sorumlu Avrupalı bakanlar, Avrupa Sosyal Ortakları ve Avrupa Komisyonu; katılımcı ülkelerin, en geç 2015 yılında yaygın ve serbest öğrenmelerin tanınması ve doğrulanmasına ilişkin ve mümkünse, ulusal yeterlilik çerçeveleriyle desteklenen ulusal prosedürleri geliştirmeye başlaması gerektiğini duyurmuştur.
- (8) 28-29 Nisan 2009 tarihinde Leuven ve Louvain-la-Neuve'de düzenlenen Yükseköğretimden sorumlu Avrupa Bakanları Konferansı Bildirisi, hayat boyu öğrenmeye yönelik başarılı politikaların, önceki öğrenmelerin öğrenme kazanımları temelinde tanınması için gerekli temel usul ve esasları içermesi gerektiğine vurgu yaparken yükseköğretimin modernleştirilmesine ilişkin 28 Kasım 2011 tarihli Konsey kararları³ Üye Devletleri, mesleki ve diğer eğitim türlerinden yükseköğretime doğru açık yollar ve örgün eğitim ve öğretimin dışında elde edilen önceki öğrenme ve tecrübenin tanınmasına için mekanizmalar geliştirmeye davet etmiştir.
- (9) Yetişkin öğrenimi hakkındaki yenilenmiş Avrupa gündemine ilişkin 28 Kasım 2011 tarihli Konsey Kararı⁴, yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanmasına yönelik tam olarak işleyen sistemlerin hayata geçirilmesini ve bu sistemlerin her yaş ve yeterlilik seviyesindeki yetişkinler, işletmeler ve diğer kuruluşlar tarafından kullanımının teşvik edilmesini, 2012-2014 dönemi için öncelik alanlarından biri olarak tanımlamıştır.
- (10) Mesleki eğitim ve öğretimde yoğun Avrupa iş birliğinin teşvik edilmesine ilişkin 19 Aralık 2002 tarihli Konsey Kararı⁵ ve 20 Kasım 2002 tarihli Kopenhag Bildirisi'nde yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanmasına yönelik bir dizi ortak ilkenin geliştirilmesi talep edilmiştir.
- (11) Konsey'in ve Konsey'de bir araya gelen Üye Devletlerin Hükümet Temsilcilerinin 18 Mayıs 2004 tarihli kararları, yaygın ve serbest öğrenmelerin tanımlanması ve doğrulanmasına yönelik Ortak Avrupa İlkeleri'ni teşvik etmiştir.
- (12) Avrupa ülkelerindeki mevcut doğrulama uygulamalarına ilişkin en güncel bilgileri içeren, yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanması hakkında bir Avrupa Envanteri 2004 yılından beri düzenli olarak yayımlanmakta olup 2009 yılında da yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanmasına ilişkin Avrupa Yönergeleri yayımlanmıştır.
- (13) Yeterliliklerin ve yetkinliklerin şeffaflığı için tek bir Topluluk çerçevesine (Europass) ilişkin 15 Aralık 2004 tarihli ve 2241/2004/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Kararı⁶ vatandaşların yetkinlik ve yeterliliklerini Avrupa çapında daha iyi şekilde anlatmak, kaydetmek ve sunmak için kullanabildikleri bir Avrupa portföyü olan Europass'ı oluşturmuştur.
- (14) Konsey'in ve Konsey'de bir araya gelen Üye Devletlerin Hükümet Temsilcilerinin Avrupa gençlik alanında yaygın ve serbest öğrenmelerin değerinin tanınması hakkındaki 18 Mayıs 2006 tarihli Kararı⁷, Üye Devletleri yaygın ve serbest öğrenmeler yoluyla edinilen kazanımların işgücü piyasasında tanınması bakış açısıyla tanımlanmasını sağlamaya davet etmiştir.
- (15) 1719/2006/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Kararı⁸ ile kurulan 'Gençlik Programı' tarafından finanse edilen projelerin katılımcıları için bir şeffaflık aracı olarak Youthpass oluşturulmuştur.
- (16) Hayat Boyu Öğrenme için Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi'nin oluşturulmasına ilişkin 23 Nisan 2008 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tavsiye Kararı⁹ Üye Devletleri, kendi ulusal yeterlilik sistemlerini Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile ilişkilendirmeye ve 2004 yılı Mayıs ayında kararlaştırılan Ortak Avrupa İlkelerine uygun olarak yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanmasını teşvik etmeye davet etmiştir.
- (17) Erasmus programı çerçevesinde 1989'da oluşturulan Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi (AKTS), öğrenme kazanımlarına ve öğrenci iş yüküne dayalı örgün öğrenme karşılığında kredi belgelendirilmekte ve yaygın ve serbest öğrenme tecrübeleri için de yükseköğretim kurumlarının öğrenme kazanımlarına dayalı kredi belgelendirmesini kolaylaştırmaktadır.

³ RG C 372, 20.12.2011, s.36.

⁴ RG C 372, 20.12.2011, s.1.

⁵ RG C 13, 18.1.2003, s. 2.

⁶ RG L 390, 31.12.2004, s. 6.

⁷ RG C 168, 20.7.2006, s. 1.

⁸ RG L 327, 24.11.2006, s. 30.

⁹ RG C 111, 6.5.2008, s. 1.

- (18) Mesleki Eğitim ve Öğretim için Avrupa Kalite Güvencesi Referans Çerçevesi oluşturulmasına ilişkin 18 Haziran 2009 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tavsiye Kararı'nda¹⁰ bu Çerçeve'nin eğitim, öğretim ve istihdam arasındaki karşılıklı ilişkileri geliştirerek ve örgün, yaygın ve serbest öğrenmeler arasında köprüler kurarak yaygın ve serbest öğrenmelerin tanımlanması ve doğrulanmasına yönelik Ortak Avrupa İlkelerinin uygulanmasını desteklemesi gerektiği belirtilmiştir.
- (19) 18 Haziran 2009 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tavsiye Kararı¹¹ bireylerin örgün eğitimde ve gerektiğinde, yaygın ve serbest öğrenme ortamlarında edindikleri öğrenme kazanımlarının transferi ve biriktirilmesi için kullanılacak Mesleki Eğitim ve Öğretim için Avrupa Kredi Sistemi'ni kurmuştur.
- (20) Çevrimiçi anket formatındaki istişareler, ilgili politika kuruluşları ile görüşmeler ve sosyal ortakların katıldığı çeşitli akran öğrenme faaliyetleri, hayat ve iş tecrübesi aracılığıyla kazanılan bilgi, beceri ve yetkinliklerin görünür hale getirilmesinin önemine ilişkin geniş bir mutabakat bulunduğuna işaret etmekte ve Üye Devletlerde doğrulama politikalarının ve uygulamalarının kolaylaştırılmasına yönelik bir Birlik girişimi için yoğun desteği göstermektedir.

İŞBU TAVSİYE KARARINI KABUL ETMİŞTİR:

1. ÜYE DEVLETLER; BİREYLERE, HAREKETLİLİK TECRÜBELERİ ARACILIĞIYLA ÖĞRENDİKLERİ DE DÂHİL OLMAK ÜZERE, ÖRGÜN EĞİTİM VE ÖĞRETİMİN DIŞINDA ÖĞRENDİKLERİNİ GÖSTERME VE KARIYERLERİ VE İLERİ ÖĞRENMELERİ İÇİN KULLANMA FIRSATI SUNMA BAKIŞ AÇISIYLA, YERİNDELİK İLKESİNE DE UYGUN OLARAK:
  1. Bireylere aşağıda belirtilen imkânları sunacak olan yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanmasına yönelik düzenlemeleri, ulusal şartlara ve özelliklere uygun olarak ve uygun

gördükleri şekilde en geç 2018'e kadar yürürlüğe koymuş olmalıdır:

- (a) Mümkünse, açık eğitim kaynakları da dâhil olmak üzere yaygın ve serbest öğrenmeler aracılığıyla kazanılmış bilgi, beceri ve yetkinlikleri doğrulamak;
- (b) Uygulamadaki diğer Birlik kanunlarına, özellikle mesleki yeterliliklerin tanınmasına ilişkin 7 Eylül 2005 tarihli ve 2005/36/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi'ne hâle getirmeksizin, doğrulanmış yaygın ve serbest öğrenme deneyimlerine dayalı olarak tam ya da mümkünse kısmi yeterlilik edinmek.¹²

Üye Devletler, ihtiyaçlarına uygun olarak doğrulama düzenlemelerinde belirli alanları ve/veya sektörleri öncelikli kılabilir;

2. Mümkünse, yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanması için yapılan düzenlemelere her bireyin kendi ihtiyaçlarına göre ayrı ayrı ya da birlikte herhangi birinden yararlanmasına izin verecek şekilde, aşağıdaki unsurları dâhil eder:
  - (a) Bireyin yaygın ve serbest öğrenmeler aracılığıyla elde ettiği öğrenme kazanımlarını TANIMLANMASI;
  - (b) Bireyin yaygın ve serbest öğrenmeler aracılığıyla elde ettiği öğrenme kazanımlarının DÖKÜMANTASYONU;
  - (c) Bireyin yaygın ve serbest öğrenmeler aracılığıyla elde ettiği öğrenme kazanımlarının DEĞERLENDİRİLMESİ;
  - (d) Bireyin yaygın ve serbest öğrenmeler aracılığıyla elde ettiği öğrenme kazanımlarının değerlendirilmesine ilişkin sonuçların, yeterlilik veya yeterliliğe ulaştıracak kredi şeklinde ya da uygun görülen başka bir şekilde BELGELENDİRİLMESİ;

¹⁰ RG C 155, 8.7.2009, s. 1

¹¹ RG C 155, 8.7.2009, s.11.

¹² RG L 255, 30.9.2005, s. 22.

3. Aşağıdaki ilkeleri, gerektiğinde, yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanmasına yönelik düzenlemelerde ulusal, bölgesel ve/veya yerel ve sektörel ihtiyaçları ve özellikleri dikkate alarak uygulamalıdır:

- (a) Doğrulama düzenlemeleri, ulusal yeterlilikler çerçevesi ile bağlantılı ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumludur;
- (b) Bireyler ve kuruluşlar için, doğrulamanın faydaları ile fırsatlarına ve ilgili prosedürlere ilişkin bilgi ve rehberlik imkânı bulunmaktadır;
- (c) İşsiz olan ve işsiz kalma ihtimali bulunan bireyleri de içeren dezavantajlı gruplar, hayat boyu öğrenmeye katılımlarını ve işgücü piyasasına erişimlerini artıracak doğrulama düzenlemelerinden özellikle faydalanabilmektedir;
- (d) İşsiz olan ve işsiz kalma ihtimali bulunan bireyler, ulusal mevzuat ve koşullarla uyumlu olarak, makul bir süre içerisinde, ideal olarak ihtiyaçlarının tanımlanmasından sonra altı ay içerisinde, bilgi, beceri ve yetkinliklerini tanımlamayı amaçlayan bir 'beceri analizine' katılma imkânına sahiptir;
- (e) Yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanması, uygun rehberlik ve danışma süreci ile desteklenmektedir ve kolay erişilebilirdir;
- (f) Güvenilir, geçerli ve muteber değerlendirme yöntemlerini ve araçlarını destekleyen, mevcut kalite güvence çerçeveleri ile uyumlu ve şeffaf kalite güvence önlemleri uygulanmaktadır;
- (g) İlgili tüm sektörler genelinde doğrulama sürecine müdahil personelin mesleki yetkinliklerinin geliştirilmesi için imkânlar sunulmaktadır;
- (h) Yaygın ve serbest öğrenme tecrübelerinin doğrulanması aracılığıyla elde edilen yeterlilikler veya mümkünse yeterliliğin bir kısmı, örgün eğitim programları ile elde

edilen yeterlilik standartlarıyla aynı ya da denk olan ve kabul görmüş standartlarla uyumludur;

- (i) Öğrenme kazanımlarının dokümantasyonunu kolaylaştırmak amacıyla, Europass çerçevesi ve Youthpass gibi Birlik şeffaflık araçlarının kullanımı teşvik edilmektedir;
  - (j) AKTS ve ECVET gibi, örgün eğitim ve öğretimde uygulanan kredi sistemleri ile doğrulama düzenlemeleri arasında sinerji bulunmaktadır;
4. İşverenler, işçi sendikaları, sanayi, ticaret ve zanaat odaları, mesleki yeterliliklerin tanınması sürecinde faaliyet gösteren ulusal kurumlar, istihdam kurumları, gençlik kuruluşları, gençlik çalışanları, eğitim ve öğretim sağlayıcılar ve sivil toplum kuruluşları gibi ilgili bütün paydaşların, 1 ila 4. bentlerde atıfta bulunan unsurların ve ilkelerin geliştirilmesi ve uygulanmasında yer almalarını teşvik etmelidir.
- Söz konusu sürece katılımı desteklemek için:
- (a) İşverenler, gençlik ve sivil toplum kuruluşları, Europass çerçevesi ve Youthpass altında geliştirilen araçlar gibi Birlik şeffaflık araçlarını kullanarak, iş yerinde veya gönüllülük faaliyetlerinde elde edilen öğrenme kazanımlarının doğrulanmasını ve belgelendirilmesini teşvik etmeli ve kolaylaştırmalıdır;
  - (b) Eğitim ve öğretim sağlayıcıları, yaygın ve serbest öğrenmeler ile edinilen öğrenme kazanımlarına dayanarak örgün eğitime ve öğretime erişimi kolaylaştırmalı, uygun ve mümkünse, bu tür ortamlarda edinilen ilgili öğrenme kazanımları için muafiyet ve/veya kredi vermelidir;
5. Doğrulama düzenlemelerine ilişkin olarak, eğitim, öğretim, istihdam ve gençlik sektörleri arasında ve diğer ilgili politika alanlarındaki sektörler arasında koordinasyonu teşvik etmelidir.

2. ÜYE DEVLETLER VE KOMİSYON AŞAĞIDAKİ TEDBİRLERİ ALMALIDIR:

- (a) Bu Tavsiye Kararının Hayat Boyu Öğrenme için Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi'nin (AYÇ) oluşturulmasına ilişkin 23 Nisan 2008 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tavsiye Kararı¹³ uyarınca kurulan Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi Danışma Grubu aracılığıyla takip edilmesi ve uygunsa, ilgili gençlik kuruluşları ile gönüllülük sektörü temsilcilerini AYÇ Danışma Grubunun önümüzdeki faaliyetlerine dâhil etmek;
- (b) Bu Tavsiye Kararı'nın kabulünden itibaren kaydedilen gelişmeyi 'Avrupa 2020' stratejik çerçevesi altında Konsey ve Komisyon'un hazırlayacağı Ortak Rapor ve gençlik alanında yenilenen Avrupa iş birliği çerçevesi kapsamında hazırlanacak Ortak Avrupa Birliği Gençlik Raporları aracılığıyla raporlamak;
- (c) Avrupa Mesleki Eğitimi Geliştirme Merkezi (CEDEFOP) başta olmak üzere Birlik kurumlarının uzmanlığını kullanarak ve Ulusal Yeterlilik Çerçevesinin geliştirilmesine yönelik yıllık raporda yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanmasına ilişkin duruma yer vererek bu Tavsiye Kararının uygulanmasını desteklemek.

3. KOMİSYON AŞAĞIDAKİ TEDBİRLERİ ALMALIDIR:

- (a) Üye Devletleri ve paydaşları aşağıdaki yollarla desteklemek:
- Etkili akran öğrenmesi ile deneyim ve iyi uygulama değişimini kolaylaştırmak,
  - Üye Devletlerle tam istişare içinde, yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanmasına yönelik Avrupa Yönergeleri'ni düzenli olarak gözden geçirmek,
  - Yaygın ve serbest öğrenmelerin doğrulanmasına ilişkin Avrupa Envanteri'ni Üye Devletlerle iş birliği içerisinde düzenli olarak gözden geçirmek;
- (b) 2241/2004/AT sayılı Karar'da belirtildiği üzere,

Üye Devletlerle istişare içerisinde, yaygın ve serbest öğrenme tecrübeleri aracılığıyla elde edilen öğrenme kazanımlarının doğrulanmasının, Birlik genelinde şeffaf olmasını kolaylaştıran Europass çerçevesi altında 2018 yılından önce, daha fazla araç geliştirmeyi dikkate almak;

- (c) Üye Devletlerle iş birliği içerisinde, Hayat Boyu Öğrenme Programları ve Gençlik Programı'na ve önümüzdeki Çok Yıllık Mali Çerçeveye ilişkin müzakerelere hâle getirmeksizin, gelecekteki Avrupa eğitim, gençlik ve spor programı ve Avrupa Yapısal Fonları'nın bu Tavsiye Kararı'nın uygulanmasını desteklemek için kullanılmasını temin etmek;
- (d) Üye Devletlerle iş birliği içerisinde ve ilgili paydaşlarla istişarenin ardından, bu Tavsiye Kararı'na cevaben gerçekleştirilen eylemleri incelemek ve değerlendirmek ve gerekirse bu Tavsiye Kararı'nın olası gözden geçirmesi ve güncellenmesi de dâhil olmak üzere, edinilen tecrübe ve geleceğe yönelik önerileri 31 Aralık 2019 itibariyle Konsey'e raporlamak.

20 Aralık 2012'de Brüksel'de düzenlenmiştir.

Konsey adına

Başkan

E. FLOURENTZOU

¹³ RG C 111, 6.5.2008, s. 1.

EK

TANIMLAR

Bu Tavsiye Kararı'nın amaçları doğrultusunda, aşağıdaki tanımlar uygulanır:

- (a) **Örgün öğrenme:** özellikle öğrenme için ayrılmış, düzenli ve yapılandırılmış bir ortamda gerçekleşen ve sıklıkla, yeterliliklerin bir sertifika ya da diploma formatında düzenlenmesi ile sonuçlanan öğrenme anlamına gelmektedir; genel eğitim, temel mesleki eğitim ve yükseköğretim sistemlerini içerir;
- (b) **Yaygın öğrenme:** belirli bazı öğrenme desteği (öğrenci-öğretmen ilişkisi gibi) şekillerinin bulunduğu, planlanmış faaliyetler (öğrenme hedefleri ve süresi gibi açılardan) aracılığıyla gerçekleşen öğrenme anlamına gelmektedir; iş becerilerini ortaya çıkarma, yetişkin okur-yazarlığı ve okulu erken yaşta bırakanlara yönelik temel eğitim programlarını kapsayabilir; yaygın öğrenmenin en çok görülen örnekleri arasında, şirket çalışanlarının bilgi iletişim teknolojisi gibi konulardaki becerilerinin güncellendiği ve geliştirildiği şirket içi eğitimler, yapılandırılmış çevrimiçi öğrenme (açık eğitim kaynaklarının kullanımı aracılığıyla) ve sivil toplum kuruluşlarının üyeleri, hedef grupları ya da halka yönelik olarak düzenlediği kurslar bulunmaktadır;
- (c) **Serbest öğrenme:** iş, aile veya sosyal hayatla ilgili günlük faaliyetler sonucu ortaya çıkan ve hedefleri, süresi ya da öğrenme desteği açısından düzenli ve yapılandırılmış olmayan öğrenme anlamına gelmektedir; öğrenen açısından istem dışı gerçekleşebilir; serbest öğrenme yoluyla elde edilen öğrenme kazanımları örnekleri arasında şunlar yer alabilir; hayat ve iş tecrübeleri ile elde edilen beceriler, iş yerinde kazanılan proje yönetimi veya bilgi iletişim teknolojisi becerileri, başka bir ülkede bulunulan süre içerisinde kazanılan yabancı dil ve kültürler arası iletişim becerileri, iş dışında edinilen bilgi iletişim teknolojisi becerileri, gönüllü çalışmalar, kültürel faaliyetler, spor faaliyetleri, gençlik çalışmaları ve evde yapılan faaliyetler (çocuk bakmak gibi) aracılığıyla kazanılan beceriler;
- (d) **Açık eğitim kaynakları (AEK):** Eğitim, öğrenme ve araştırma amacıyla eğitimci, öğrenci ve kendi kendine öğrenen bireylerin özgür ve açık kullanımına sunulan dijital materyaller anlamına gelmektedir; öğrenme içeriği, içeriğin geliştirilmesi, kullanılması ve dağıtılması için yazılım araçları ve açık lisans gibi kaynakların uygulanmasını içerir; AEK ayrıca başkalarının kullanım imkânlarını kısıtlamadan yarar sağlayan ve düzenlenebilen, biriktirilmış dijital varlıkları ifade eder;
- (e) **Beceri analizi:** bir kariyer projesi belirlemek ve/veya mesleki açıdan bir yeniden uyum ya da eğitim projesi planlamak için bireyin yatkınlığı ve isteği de dâhil olmak üzere, bilgi, beceri ve yetkinliklerinin belirlenmesi ve analiz edilmesini amaçlayan süreç anlamına gelmektedir; beceri analizinin amacı bireyin kendi kariyer geçmişini analiz etmesine yardımcı olmak, çalışma ortamındaki konumuna ilişkin öz değerlendirme yapmak ve bir kariyer yolu planlamak veya bazı durumlarda yaygın ve serbest öğrenme kazanımlarının doğrulanması için hazırlamaktır;
- (f) **Yeterlilik:** bireyin belirli ölçütlere göre öğrenme kazanımlarını başardığına yetkili kurum karar verdiği takdirde elde edilen, değerlendirme ve doğrulama sürecinin resmi sonucu anlamına gelmektedir;
- (g) **Öğrenme kazanımları:** öğrenme süreci sonrasında öğrenenin ne bildiği, anladığı ve yapabildiğine yönelik olarak bilgi, beceri, sorumluluk ve bağımsızlık açısından tanımlanan ifadeler anlamına gelmektedir;
- (h) **Ulusal yeterlilikler çerçevesi:** yeterliliklerin başarılan öğrenmelerin belirlenmiş seviyelerine yönelik düzenlenmiş bir dizi ölçüte göre sınıflandırılması için kullanılan, ulusal yeterlilik alt sistemlerini bütünleştirme ve koordine etmeyi, işgücü piyasası ile sivil toplum nazarında yeterliliklerin şeffaflığını ve kalitesini, yeterliliklere erişimi ve yeterlilikler arası ilerlemeyi artırmayı hedefleyen araç anlamına gelmektedir;
- (i) **Doğrulama:** bireyin yaygın ve serbest öğrenme ortamlarında edindiği öğrenme kazanımlarının uygun ölçütlere göre değerlendirildiğinin yetkili kurum tarafından onaylanması süreci anlamına gelmektedir ve aşağıdaki dört farklı aşamadan oluşmaktadır:

1. Bireyin belirli tecrübelerini diyalog aracılığıyla TANIMLAMA;
  2. Bireyin tecrübelerini görünür kılmak için DOKÜMANTASYON;
  3. Bu tecrübeleri resmi olarak DEĞERLENDİRME ve
  4. Kısmi ya da tam yeterlilikle sonuçlanabilecek şekilde değerlendirme sonuçlarını BELGELENDİRME;
- (j) **Önceki öğrenmelerin tanınması:** doğrulama talep etmeden önce, örgün eğitim veya yaygın ve serbest öğrenme aracılığıyla edinilen öğrenme kazanımlarının doğrulanması anlamına gelmektedir.
-